ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ
ДЕКАБРЬ

1

Երկուշաբթի
Понедельник

Ե/П	Ե/В	Չ/С	Հ/Ч	Ու/П	Շ/С	Կ/В
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

→

Կասկադի (ճարտ.՝ Ջիմ Թորոսյան, Սարգիս Գուրզադյան, Ասլան Մխիթարյան, 1971-1980 թթ.) 556 ձյունաճերմակ աստիճանները կապում են Երևանի կենտրոնը հյուսիսային թաղամասերին: Քաղաքի կոմպոզիցիոն առանցքը՝ «Հյուսիսային ճառագայթը», նախատեսված էր Երևանի 1924 թ.-ի գլխավոր հատակագծում:

556 белоснежных ступеней Каскада (арх. Джим Торосян, Саркис Гурзадян, Аслан Мхитарян, 1971-80 гг.) соединяют центр Еревана с северными районами – композиционная ось «Северный луч» была предусмотрена в генплане Еревана 1924 г.

Ardshinbank

2025

ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ
ДЕКАБРЬ

2

Երեքշաբթի
Вторник

Ե/П	Ե/В	Չ/С	Հ/Ч	Ու/П	Շ/С	Կ/В
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

↑

1932 թ.-ին Հայաստանի հնագույն լարային քառյակը[1] վերանվանվում է և ստանում Կոմիտասի անունը: Մինչ այդ այն կոչվում էր «Մոսկվայի կոնսերվատորիայի ուսանողների քառյակ»: 1976 թ.-ից քառյակը տեղափոխվում է Երևան:

[1] հիմնադրվել է 1924 թ.-ին Մոսկվայի Կոնսերվատորիայի հայ ուսանողների կողմից

Старейший струнный квартет Армении был переименован в честь Комитаса в 1932 г., до этого он назывался «Квартетом выдвиженцев Московской консерватории[1]». С 1976 г. Квартет базируется в Ереване.

[1] Квартет основан в 1924 г. армянскими студентами Московской консерватории

ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ
ДЕКАБРЬ

3

Չորեքշաբթի
Среда

Ե/П	Ե/В	Չ/С	Հ/Ч	Ու/П	Շ/С	Կ/В
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

Երևանի պատմության թանգարան

↑

1957 թ.-ին՝ Հայաստանում խորհրդային կարգերի հաստատման 40-ամյակի կապակցությամբ, քաղաքային իշխանությունը որոշում է կայարանամերձ հրապարակում վերականգնել Երվանդ Քոչարի «Սասունցի Դավիթ» արձանը: Այն կանգնեցվում է 1959 թ.-ի դեկտեմբերի 3-ին: Պղնձե արձանը, սակայն, տարբերվում է 1939 թ.-ի գիպսե տարբերակից, որում Դավթի ոտքերի մոտ ծնկել էր արաբ ծերունին:

В 1957 г., в связи с 40-летием установления советской власти, городской совет решил восстановить на привокзальной площади памятник Давиду Сасунскому работы Ерванда Кочара – он был установлен 3 декабря 1959 г. Медный памятник отличается от версии 1939 г., у ног гипсового Давида стоял арабский старик.

Ardshinbank

2025

ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ
ДЕКАБРЬ

4

Հինգշաբթի
Четверг

Ե/Պ	Ե/В	Չ/С	Հ/Ч	Ու/П	Շ/С	Կ/В
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

↑

19-րդ դարի վերջում և 20-րդ դարի սկզբում նոր շենքերն են տեղափոխվում երևանյան բանկերը. Պետբանկի երևանյան բաժանմունքը, Թիֆլիսի արևտրային բանկի երևանյան բաժանմունքը, Փոխադարձ վարկավորման ընկերությունը և այլն:

К концу 19 и в начале 20 вв. в собственные здания начинают переезжать банки: ереванские отделения Государственного банка, Тифлисского Коммерческого банка, а также Общества взаимного кредита и др.

ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ
ДЕКАБРЬ

5

Ուրբաթ
Пятница

Ե/П	Ե/В	Չ/С	Հ/Ч	Ու/П	Շ/С	Կ/В
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

↑

2003 թ.-ին շինարարական աշխատանքների ընթացքում Հանրապետության հրապարակի տակ բացվում են հին կառույցներ: Հնագետները կարծում են, որ դրանք 17-րդ դարի շինությունների նկուղներն են, որոնք իր ճամփորդական հուշերում նկարագրել է ֆրանսիացի ճանապարհորդ Ժան Շարդենը:

В 2003 г., во время строительных работ, под площадью Республики открылись старые постройки: археологи предполагают, что это подвалы зданий 17 в., описанные в заметках французского путешественника Жана Шардена.

ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ
ДЕКАБРЬ

6

Շաբաթ
Суббота

Ե/П	Ե/В	Չ/С	Հ/Ч	Ու/П	Շ/С	Կ/В
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

↑

Առաջին պետական թատրոնի թատերախումբը։
Երևան, 1920-ական թթ.

Театральная труппа Первого Государственного театра.
Ереван, 1920-е.

ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ
ДЕКАБРЬ

7

Կիրակի
Воскресенье

Ե/П	Ե/В	Չ/С	Հ/Ч	Ու/П	Շ/С	Կ/В
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

→

Հայաստանի Կենտրոնական բանկի «Երևան-2800» արծաթե հուշադրամը: Դրամի մի կողմում Երևան քաղաքի սիմվոլիկ պատկերն է, մյուս կողմում՝ «Էրեբունի» թանգարանի ճակատամասի «Արգիշտի արքան և քաղաքի հիմնադիրները» մոնումենտալ քանդակի մի դրվագ (քանդակագործ՝ Արա Հարությունյան):

Памятная серебряная монета Центрального банка Армении «Ереван-2800». На аверсе – символические образы города Еревана, на реверсе – фрагмент монументальной скульптуры «Царь Аргишти и основатели города» с фронтона Музея-заповедника «Эребуни» (скульп. Ара Арутюнян).

Ardshinbank

Երկրաշարժի զոհերի հիշատակի օր
День памяти жертв землетрясения

2025

ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ
ДЕКАБРЬ

8

Երկուշաբթի
Понедельник

Ե/П	Ե/В	Չ/С	Հ/Ч	Ու/П	Շ/С	Կ/В
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

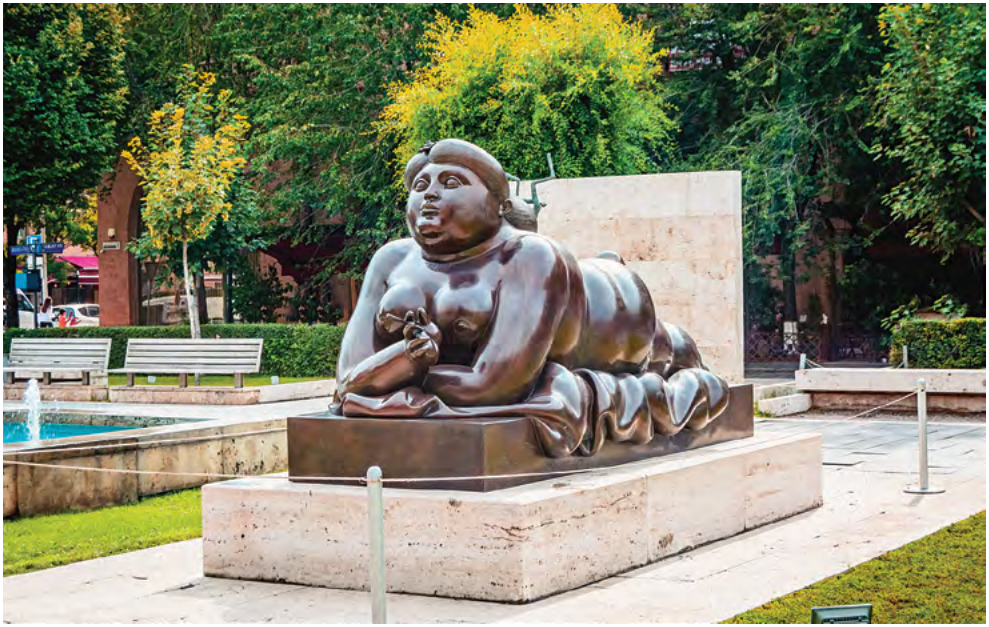

↑

Երևանը երջանիկ է, որ ունի կոլումբիացի արվեստագետ Ֆերնանդո Բոտերոյի կարևորագույն քանդակներից երեքը՝ սև մեգա «Կատուն», թմբլիկ «Ծխող կինը», որի հայտնվելը բողոքի ալիք է բարձրացնում քաղաքում, և հսկա «Հռոմեացի զինվորը»:

Ереван – счастливый обладатель 3-х культовых скульптур колумбийца Фернандо Ботеро: Черного мега-кота, Курящей дамы с крупными формами, появление которой вызвало волну протеста в городе, и нарочито большого Римского воина.

Ardshinbank

2025

ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ
ДЕКАБРЬ

9

Երեքշաբթի
Вторник

Ե/П	Ե/В	Չ/С	Հ/Ч	Ու/П	Շ/С	Կ/В
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

↑

«Հրազդան» մարզադաշտն իր տարողունակությամբ Խորհրդային Միությունում հինգերորդն էր (70.430 նստատեղ), իսկ այցելությունների թվով՝ առաջինը: 1971 թ.-ից սկսած՝ մարզադաշտն ընդունել է ավելի քան 15 միլիոն հանդիսատես:

Стадион «Раздан» в СССР был пятым по вместимости (70 430 мест) и первым по посещаемости, с 1971 г. стадион посетило более 15 млн зрителей.

Ardshinbank

2025

ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ
ДЕКАБРЬ

10

Չորեքշաբթի
Среда

Ե/П	Ե/В	Չ/С	Հ/Ч	Ու/П	Շ/С	Կ/В
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

→

1924 թ.-ի դեկտեմբերի 10-ին Պետթատրոնի դահլիճում տեղի է ունենում Երևանի սիմֆոնիկ առաջին նվագախմբի առաջին համերգը:

10 декабря 1924 г. в зале Гостеатра состоялся первый концерт первого ереванского симфонического оркестра.

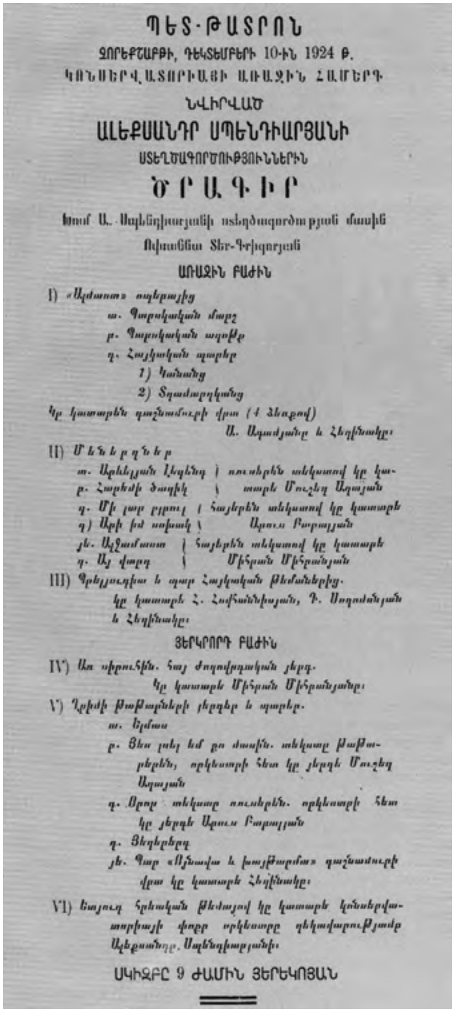

ՊԵՏ-ԹԱՏՐՈՆ

ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ, ԴԵԿՏԵՄԲԵՐԻ 10-ԻՆ 1924 Թ.

ԿՈՆՍԵՐՎԱՏՈՐԻԱՅԻ ԱՌԱՋԻՆ ՀԱՄԵՐԳ

ՆՎԻՐՎԱԾ

ԱԼԵՔՍԱՆԴՐ ՍՊԵՆԴԻԱՐՅԱՆԻ

ՍՏԵՂԾԱԳՈՐԾՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ

ԾՐԱԳԻՐ

Խոսք Ա. Սպենդիարյանի ստեղծագործության մասին

Ռոմանոս Տեր-Գրիգորյանի

ԱՌԱՋԻՆ ԲԱԺԻՆ

I) «Ալմաստ» օպերայից
ա. Պարսկական մարշ
բ. Պարսկական աղոթք
գ. Հայկական պարեր
1) Կանանց
2) Տղամարդկանց
Կը կատարեն դաշնամուրի վրա (4 ձեռքով)
Ա. Ադամյանը և Հեղինակը:

II) Մեներգներ
ա. Արևելյան Լեգենդ | ռուսերեն տեքստով կը կա-
բ. Հարեմի ծաղիկ | տարե Մուշեղ Ադայան
գ. Մի լար բլբուլ | հայերեն տեքստով կը կատարե
դ) Արի իմ սոխակ | Արուս Բաբայան
ե. Այշամառա | հայերեն տեքստով կը կատարե
զ. Այ վարդ | Միհրան Միհրանյան

III) Պրելյուդիա և պար Հայկական թեմաներից.
կը կատարե Հ. Հովհաննիսյան, Դ. Սողոմոնյան և Հեղինակը:

ՅԵՐԿՐՈՐԴ ԲԱԺԻՆ

IV) Առ սիրուհին. հայ ժողովրդական երգ.
Կը կատարե Միհրան Միհրանյանը:

V) Ղրիմի թաթարների երգեր և պարեր.
ա. Էրմա
բ. Ցես լռել եմ քո մասին. տեքստը թաթարերեն, օրկեստրի հետ կը երգե Մուշեղ Ադայան
գ. Օրոր տեքստը ռուսերեն. օրկեստրի հետ կը երգե Արուս Բաբայան
դ. Ցեդերեր
ե. Պար «Ույնավա և խայթարմա» դաշնամուրի վրա կը կատարե Հեղինակը:

VI) Ենյուղ հրեական թեմայով կը կատարե կոնսերվատորիայի փոքր օրկեստրը ղեկավարությամբ Ալեքսանդր Սպենդիարյանի:

ՍԿԻԶԲԸ 9 ԺԱՄԻՆ ՅԵՐԵԿՈՅԱՆ

ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ
ДЕКАБРЬ

11

Հինգշաբթի
Четверг

Ե/П	Ե/В	Չ/С	Հ/Ч	Ու/П	Շ/С	Կ/В
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

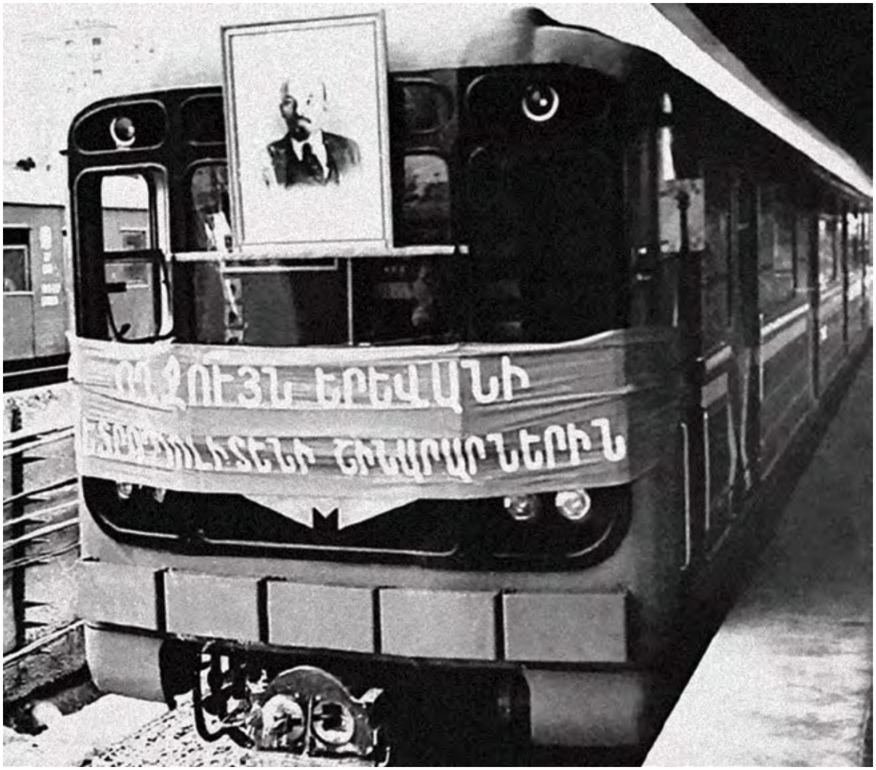

↑

1970-ականների սկզբին Երևանի բնակչությունն արդեն 700 հազար էր: 1971 թ. որոշվեց Հայաստանի մայրաքաղաքում արագընթաց ստորգետնյա տրամվայ անցկացնել: Հետագայում այդ նախագիծը փոխարինվեց Երևանյան մետրոպոլիտենի կառուցման նախագծով: Այսօր Երևանի մետրոն բաղկացած է 10 կայարանից. ընդամենը մի գիծ՝ Չարբախ տանող ճյուղավորումով, որը կազմում է մոտ 12 կմ:

К началу 70-х население Еревана выросло до 700 тысяч человек. В 1971 г. было принято решение о создании в столице скоростного подземного трамвая – проект, в результате, трансформировался в строительство ереванского метро. Сегодня Ереванский метрополитен – это всего 10 станций и одна линия с ответвлением в Чарбах, вместе чуть более 12 км.

Ardshinbank

2025

ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ
ДЕКАБРЬ

12

Ուրբաթ
Пятница

Ե/П	Ե/В	Չ/С	Հ/Ч	Ու/П	Ը/С	Կ/В
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

↑

Մարզահամերգային համալիրի մուտքի վերևում տեղադրված բարձրաքանդակին Ֆերդինանդ Առաքելյանը պատկերել է իրեն, շենքի ճարտարապետներին ու ինժեներներին: Արթուր Թարխանյանի ձեռքին է համալիրի մոդելը. այդպես քանդակագործը հղում է անում հայ ճարտարապետական ավանդույթին, ըստ որի՝ տաճարի պատին պատկերվում էր այն կառուցած իշխանը, կամ արքան՝ եկեղեցու մոդելը ձեռքին:

На гигантском горельефе над входом в СКК скульптор Фердинанд Аракелян изобразил также себя, инженеров и архитекторов здания, один из которых, Артур Тарханян держит в руках макет СКК – отсылка к старинной армянской традиции увековечивать создателей с макетом храма на стенах церкви.

ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ
ДЕКАБРЬ

13

Շաբաթ
Суббота

Ե/П	Ե/В	Չ/С	Հ/Ч	Ու/П	Շ/С	Կ/В
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

↑

20000 դրամանոց թղթադրամի մի երեսին պատկերված է Հովհաննես Այվազովսկու քանդակը, որը տեղադրված է Օղակաձև զբոսայգում՝ Կամերային երաժշտության տան հարևանությամբ:

На обороте банкноты номиналом 20000 драмов изображен памятник Ованесу Айвазовскому, установленный в Кольцевом бульваре, рядом с Домом камерной музыки.

Ardshinbank

2025

ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ
ДЕКАБРЬ

14

Կիրակի
Воскресенье

Ե/П	Ե/В	Չ/С	Հ/Ч	Ու/П	Շ/С	Կ/В
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

↑

Երբ ձկան խանութը Շահումյանի հրապարակից տեղափոխվում է կենտրոնական պողոտայի սկզբնամասում գտնվող բնակելի շենք, երևանցիները վաճառակետին «օթևան դարձած» շենքն անվանում են «Ձկան խանութ»:

Когда рыбный магазин от площади Шаумяна переехал в жилой дом в самом начале центрального проспекта, приютивший торговую точку дом ереванцы стали называть «Рыбный магазин».

Ardshinbank

2025

ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ
ДЕКАБРЬ

15

Երկուշաբթի
Понедельник

Ե/П	Ե/В	Չ/С	Հ/Ч	Ու/П	Շ/С	Կ/В
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

→

1901 թ.-ի դեկտեմբերին Աստաֆյան փողոցում գտնվող «Մոսկվա» լուսանկարչական սրահի սեփականատեր Տեր-Արիստակեսյան եղբայրները լուսանկարել են Երևան ժամանած Կոմիտաս վարդապետին:

В декабре 1901 г. братья Тер-Аристакесяны, которым принадлежал фотосалон «Москва» на Астафьевской улице, сняли приехавшего в Ереван композитора Комитаса.

ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ
ДЕКАБРЬ

16

Երեքշաբթի
Вторник

Ե/П	Ե/В	Չ/С	Հ/Ч	Ու/П	Շ/С	Կ/В
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

Երևանի պատմության թանգարան

↑

1896 թ.-ին սկսվում է Կարս-Ալեքսանդրապոլ-Թիֆլիս երկաթուղու կառուցումը, 1899 թ.-ին կառուցվում է «Երևան» կայարանը, իսկ 1902 թ.-ի դեկտեմբերին Երևան է ժամանում առաջին գնացքը:

В 1896 г. началось строительство железной дороги по маршруту Карс-Александрополь-Тифлис, в 1899-м была построена станция «Эривань», а в декабре 1902 г. в Эривань прибыл первый поезд.

[1] название Еревана до 1936 г.

ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ
ДЕКАБРЬ

17

Չորեքշաբթի
Среда

Ե/П	Ե/В	Չ/С	Հ/Ч	Ու/П	Շ/С	Կ/В
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

→

1893 թ. Հարություն Ավետյանցը Հրազդան գետի ափին բացում է «Զանգա» գարեջրի գործարանը: Գործարանը գարի էր գնում Կարսի մարզից[1], գայլուկ՝ Լեհաստանից: Սկզբում գործարանն արտադրում էր տարեկան 12 հազար դույլ գարեջուր, ապա՝ 20 հազար դույլ: 1910 թ. գործարանի արտադրանքը Հռոմում և Նեապոլում պարգևատրվել է մեդալներով:

[1] այժմ՝ Թուրքիայում

В 1893 г. Арутюн Аветянц открыл пивоваренный завод «Занга» на берегу реки Раздан. Ячмень завод закупал в Карсской области[1], а хмель – в Польше. Поначалу завод выпускал 12 тыс. ведер пива в год, затем – по 20 000 ведер пива ежегодно. В 1910 г. продукция завода была удостоена медалей в Риме и Неаполе.

[1] ныне – в Турции

18

Հինգշաբթի
Четверг

Ե/П	Ե/В	Չ/С	Հ/Ч	ՈՒ/П	Շ/С	Կ/В
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

↑

Իր կատարյալ խոտածածկով «Հրազդան» մարզադաշտը պարտական է ճարտարապետ Գուրգեն Մուշեղյանին, ում հնարքի շնորհիվ ջրամատակարարման համակարգը անցնում էր խաղադաշտի տակով, խոտը ջրվում էր ներքևից, շատ չէր խոնավանում և չէր խանգարում ֆուտբոլիստներին:

Своим идеальным газоном стадион «Раздан» был обязан предложенному соавтором проекта, архитектором Гургеном Мушегяном ноу-хау: система водоснабжения была размещена под полем – газон орошался снизу, излишне не увлажнялся и не мешал футболистам играть.

ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ
ДЕКАБРЬ

19

Ուրբաթ
Пятница

Ե/П	Ե/В	Չ/С	Հ/Ч	Ու/П	Շ/С	Կ/В
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

↑

Կապույտ մզկիթը (այժմ գտնվում է Մաշտոցի պողոտայում) 1766 թ.-ին կառուցել է Երևանի նահանգապետ Հուսեյն Ալի-խան Քաջարը: XX դարի սկզբում այն Երևանի յոթ մզկիթներից մեկն էր: Խորհրդային տարիներին վերածվել է Երևան քաղաքի թանգարանի (1931 թ.), ապա՝ աստղադիտարանի: Այսօր մզկիթը Հայաստանի իրանական համայնքի մշակութային կենտրոնն է:

Голубая мечеть (ныне на проспекте Маштоца) была построена в 1766 г. ереванским наместником Гусейн Али-ханом Каджаром. В начале XX в. она была одной из семи мечетей в Эривани[1]. В советские годы была превращена в Музей города Еревана (в 1931 г.), а затем в планетарий. В настоящее время является культурным центром иранской общины Армении.

[1] название Еревана до 1936 г.

Ardshinbank

2025

ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ
ДЕКАБРЬ

20

Շաբաթ
Суббота

Ե/П	Ե/В	Չ/С	Հ/Ч	Ու/П	Շ/С	Կ/В
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

↑

1970 թվականին կառուցված Երևանի Կապի միջոցների գիտահետազոտական ինստիտուտի թեմատիկ հարթաքանդակներից (քանդակագործ՝ Վլադիմիր Աթանյան) մեկում՝ տիեզերագնացների և հեռախոսով խոսող աղջիկների միջև պատկերված են երեք բանվոր: Նրանց ձեռքին «աներևույթ» մալուխ է՝ անլար կապի ակնարկը:

Среди тематических рельефов (скульп. Владимир Атанян) ереванского Института связи, построенного в 1970 г., среди космонавтов и разговаривающих по телефону девушек, есть трое рабочих, которые держат несуществующий кабель, намекая на беспроводную связь.

Ardshinbank

2025

ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ
ДЕКАБРЬ

21

Կիրակի
Воскресенье

Ե/П	Ե/В	Չ/С	Հ/Ч	Ու/П	Շ/С	Կ/В
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

Արդշինբանկի արխիվ

↑

Իր ժամանակակից անվանումը Խանջյան փողոցն ստացել է խորհրդային քաղաքական գործիչ Աղասի Խանջյանի պատվին: Մինչ այդ այն կոչվում էր Գետառչայ՝ փողոցի երկայնքով հոսող Գետառ գետի պատվին:

Современное название эта ереванская улица получила в честь советского партийного деятеля Агаси Ханджяна, а до этого ее называли Гетарчай – благодаря реке Гетар, которая течет вдоль улицы.

ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ
ДЕКАБРЬ

22

Երկուշաբթի
Понедельник

Ե/П	Ե/В	Չ/С	Հ/Ч	Ու/П	Շ/С	Կ/В
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

↑

1921 թ.-ի դեկտեմբերի 22-ին Երևանում բացվում է երաժշտական Ստուդիան, որը երկու տարի անց վերակազմավորվում է Կոնսերվատորիայի:

22 декабря 1921 г. в Ереване открылась музыкальная Студия, которая двумя годами позже была реорганизована в Консерваторию.

ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ
ДЕКАБРЬ

23

Երեքշաբթի
Вторник

Ե/П	Ե/В	Չ/С	Հ/Ч	Ու/П	Շ/С	Կ/В
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

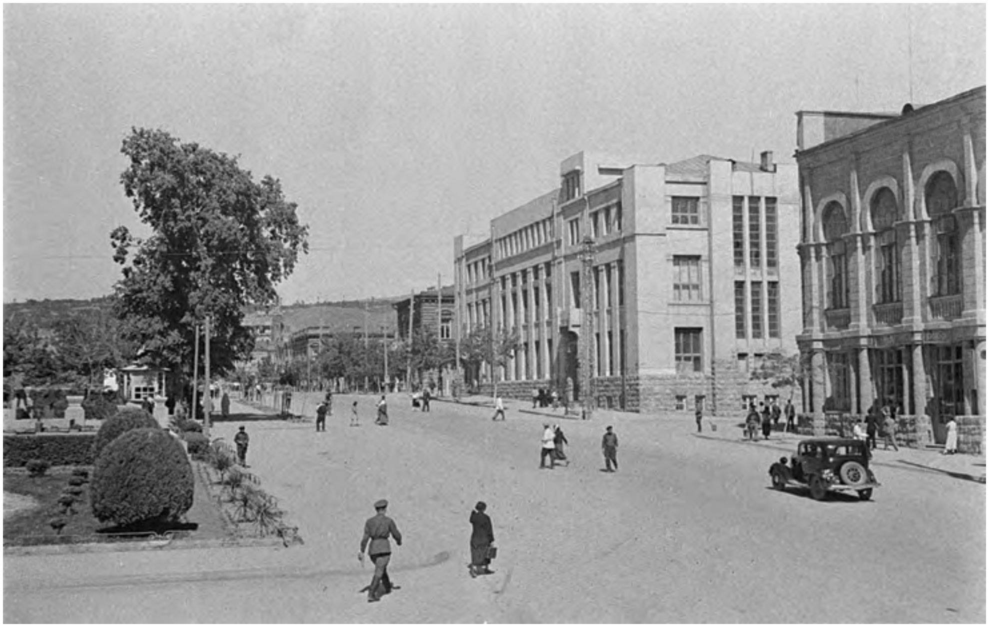

↑

1924 թ.-ին ՀԽՍՀ Պետբանկի երևանյան մասնաճյուղը վերանվանվում է ԽՍՀՄ Պետբանկի երևանյան մասնաճյուղի, որի կառավարիչն է դառնում Գրիգոր Ջաղեթյանը:

В 1924 г. Ереванская контора Госбанка АрмССР была переименована в Ереванскую контору Госбанка СССР, управляющим которой стал Григор Джагецян.

Ardshinbank

2025

ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ
ДЕКАБРЬ

24

Չորեքշաբթի
Среда

Ե/П	Ե/В	Չ/С	Հ/Ч	Ու/П	Շ/С	Կ/В
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

↑

Կասկադ համալիրի գագաթնամասում վեր խոյացող «Վերածնված Հայաստան» (ճարտ.՝ Ջիմ Թորոսյան և Սարգիս Գուրզադյան) հուշասյունը պետք է լիներ խորհրդային իշխանության 50-ամյակին նվիրված կոթող: Սակայն այն չի պարունակում խորհրդային որևէ սիմվոլ: Փոխարենը սյան հիմքում հայկական ազգային խորհրդանիշ արևախաչն է, իսկ գագաթին երկսայր նիզակը, որը պատկերվում էր Ուրարտուի ծիսական բրոնզե թասերին:

Обелиск «Возрожденная Армения» (арх. Джим Торосян и Саркис Гурзадян) на вершине Каскада задумывался как монумент к 50-летию советской власти, но не содержит советской символики, только национальную – солнечный крест «аревахач» в основании и двузубое навершие с колосом, повторяющее рисунок на ритуальных бронзовых чашах эпохи Урарту.

Ardshinbank

2025

ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ
ДЕКАБРЬ

25

Հինգշաբթի
Четверг

Ե/П	Ե/В	Չ/С	Հ/Ч	Ու/П	Շ/С	Կ/В
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

Երևանի պատմության թանգարան

↑

Վաճառական Գրիգոր Եղիազարյանի Աբովյան փողոցում գտնվող նարնջագույն տուֆից առանձնատանը, որը կառուցվել է 1884 թ.-ին, ժամանակին գործել է Հնդեվրոպական հեռագրագծի երևանյան հեռագրատունը: Հեռագրային այդ գիծը ստեղծել էր «Սիմենս և Գալսկե» ընկերությունը՝ Լոնդոնն ու Կալկաթան կապով ապահովելու համար: 1931 թ.-ին հեռագիրը պաշտոնապես փակվում է:

В особняке из рыжего туфа с колоннами купца Григора Егиазаряна на улице Абовяна 1884 г. постройки действовал ереванский телеграфный дом Индо-Европейской телеграфной линии, которую проложила фирма «Сименс и Гальске» для связи между Лондоном и Калькуттой. Телеграф был официально закрыт в 1931 г.

Ardshinbank

2025

ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ
ДЕКАБРЬ

26

Ուրբաթ
Пятница

Ե/П	Ե/В	Չ/С	Հ/Ч	Ու/П	Շ/С	Կ/В
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

→

Հանրապետության փողոցի շքեղ զարդաքանդակներով ճակատամասով և ընդունելությունների հայելապատ սրահով փոքրիկ տանը 1921-1923 թթ.-ին գործում էր Հայաստանի օգնության կոմիտեն, որը գլխավորում էր Հովհաննես Թումանյանը: Այժմ այդտեղ է գտնվում Հուշարձանների պահպանության հայկական ընկերության գրասենյակը:

В маленьком доме на улице Анрапетутян, с роскошным орнаментированным фасадом и зеркальным залом приемов, в 1921–23 гг. находилась контора Комитета помощи Армении, возглавляемая поэтом Ованесом Туманяном, а ныне действует Комитет по защите памятников.

Ardshinbank

2025

ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ
ДЕКАБРЬ

27

Շաբաթ
Суббота

Ե/П	Ե/В	Չ/С	Հ/Ч	Ու/П	Շ/С	Կ/В
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

↑

Երևանի հյուսիս-արևելքում՝ Ավանում, 90 հա հողամասում 1935 թ.-ին բացվում է Բուսաբանական այգին, ուր 1944 թ.-ին կառուցվում է 610 ք.մ. մակերեսով ջերմոց՝ իր վարդանոցով և խոլորձների հազվագյուտ տեսակներով:

На северо-востоке Еревана, в Аване, на территории 90 га в 1935 г. был открыт Ботанический сад, где в 1944 г. построили оранжерею площадью 610 кв.м – с розарием и редкими сортами орхидей.

ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ
ДЕКАБРЬ

28

Կիրակի
Воскресенье

Ե/П	Ե/В	Չ/С	Հ/Ч	Ու/П	Շ/С	Կ/В
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

↑

Ավանում պահպանվել է VI դարի վերջում կառուցված տաճար: Այդ շրջանում Երևանը դառնում է Բյուզանդական կայսրության պրոտեկտորատ, իսկ Ավանը դառնում է քաղկեդոնական կաթողիկոսության կենտրոնն՝ իր մայր տաճարով և հակաթոռ կաթողիկոս Հովհան Բագարանցու նստավայրով: 602 թ.-ին Հայաստանը գրավում է պարսից շահնշահ Խոսրով Բ-ն, և Ավանի կաթողիկոսությունը ոչնչացվում է:

В Аване сохранился храм конца VI в. Ереван тогда попал под протекторат Византийской империи, а Аван стал центром халкидонского католикосата с кафедральным собором и резиденцией католикоса Овнана Багаранского. В 602 г. Армению захватил персидский шахиншах Хосров II и аванский католикосат был уничтожен.

Ardshinbank

2025

ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ
ДЕКАБРЬ

29

Երկուշաբթի
Понедельник

Ե/П	Ե/В	Չ/С	Հ/Ч	Ու/П	Շ/С	Կ/В
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

↑

«Զվարթնոցը» դարձել է լեհական «Պարոն Թանաքաբծի արկածները» (1986 թ.) ֆիլմի հերոսը. Երևանի օդանավակայանը նկարահանվել է տիեզերանավի «դերում»:

Аэропорт «Звартноц» стал героем польского фильма «Путешествия пана Кляксы» (1986), где ереванский аэропорт снят в роли космического корабля.

ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ
ДЕКАБРЬ

30

Երեքշաբթի
Вторник

Ե/П	Ե/В	Չ/С	Հ/Ч	Ու/П	Շ/С	Կ/В
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

↑

Երևանի երգող շատրվանների երաժշտական ծրագիրը նախապես ձայնագրվում էր մագնիսական ժապավենի վրա, իսկ ձայնային հաճախականությունը շատրվանի լուսավորման գունային ալիքի և ավտոմատ կառավարման ալիքի հետ միասին բաժանվում էր երեք ծավալի: Այս արդյունքին հասնելու համար երևանյան ինժեներներն օգտագործել են ռադիոէլեկտրոնիկայի, ավտոմատիկայի, լուսատեխնիկայի և էլեկտրաակուստիկայի ձեռքբերումները:

Музыкальная программа ереванских поющих фонтанов заранее записывалась на магнитную ленту, звуковые частоты разбивались на три диапазона с цветовым каналом подсветки и каналом автоматического управления фонтанами. Чтобы создать нужный эффект, ереванским инженерам пришлось использовать достижения радиоэлектроники, автоматики, светотехники и электроакустики.

ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ
ДЕКАБРЬ

31

Չորեքշաբթի
Среда

Ե/П	Ե/В	Չ/С	Հ/Ч	Ու/П	Շ/С	Կ/В
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

↑

Ցանկացած երևանցու հետ շփվելիս անպայման կլսեք «ջան» բառը: «Ջան» նշանակում է՝ հոգի, կյանք, ամենահարազատը: Բոլոր այս բառերը երևանցիները մեծ սիրով ուղղում են և իրենց քաղաքին: Երևան ջան՝ սեր-քաղաք, հոգի-քաղաք, ուր ուզում ես արարել, զբոսնել, նստել ամառային սրճարաններում, ուրախանալ կյանքի ամեն վայրկյանին, զրուցել, սուրճ խմել և սիրել:

Միշտ ապրիր, Երևան ջան, մեր սիրելի քաղաք:

Общаясь с любым ереванцем, вы непременно услышите слово «джан». «Джан» означает душа, жизнь, самый родной. Все эти слова с огромной любовью ереванцы адресуют и своему городу. Ереван джан – это город-любовь, город-душа, в нем хочется творить, гулять по улочкам, сидеть в тени летних кафе, радоваться жизни, общаться, пить кофе и любить.

Живи вечно, Ереван-джан, наш любимый город!